

Notat om tilråding av vedtak om endring av restriksjonssoneforskrift

Til: Seksjonssjef Kasper Løberg Tangen

Dato: 13.08.2026

Fra: Seksjon fiskehelse og fiskevelferd

Saksnummer: 2026/192859

Saksbehandler: Dina Sæther Svenning

VEDTAK OM FASTSETTELSE AV ENDRINGSFORSKRIFT

-om restriksjonssone for å bekjempe krepsepest, Modum, Krødsherad, Drammen, Lier, Ringerike, Jevnaker, Hole, Øvre Eiker og Sigdal kommuner, Buskerud og Akershus fylker.

Innholdet i forskriftsforslaget:

Forskrifter om restriksjonssone for krepsepest opprettes for å bekjempe sykdommen hos kreps i forskriftens virkeområde.

Vi foreslår nå en endring av [Forskrift om restriksjonssone for å bekjempe krepsepest i Drammensvassdraget \(012.Z\), Modum, Krødsherad, Drammen, Lier, Ringerike, Jevnaker, Hole, Øvre Eiker og Sigdal kommuner, Buskerud og Akershus - Kapittel I. Formål, virkeområde og definisjoner - Lovdata](#)

Endringsforskriften vil medføre endringer i forskriftens §§§ 2, 5 og 6.

Seksjon fiskehelse og fiskevelferd har nå vurdert det som hensiktsmessig å inkludere deler av Liervassdraget, herunder også Lierelva, i den eksisterende restriksjonssonen rundt Drammensvassdraget. Vi er blitt oppmerksom på at det er vannføring fra Tyrifjorden til Lierelva gjennom Holsfjordtunnelen. Hele Tyrifjorden er inkludert i vernesonen og anses som et utsatt området for smitte. Sett hen til dette vil nå deler av Liervassdraget blir innlemmet i den eksisterende restriksjonssonen. Liervassdraget renner ut i Drammensfjorden.

Vernesonens geografiske avgrensning endres dermed med denne endringsforskriften, og deler av Liervassdraget, inkludert Lierelva, vil nå være

innlemmet. Dette medfører en endring i forskriftens virkeområde, som nevnes i forskriftens §§ 2 og 5.

Videre er det gjort noen tilføyinger i forskriftens § 6 om forbud og påbud. For det første er det nå tilføyd et nytt ledd hvor det lyder at enhver skal utvise aktsomhet i vernesonen for å unngå smittespredning. Dette kravet er allerede dekket av matloven og vil i den forstand ikke skape noe ny rettsstilling, men det anses hensiktsmessig å presisere i en slik midlertidig soneforskrift.

Følgelig har seksjonen lagt inn en presisering i § 6 første ledd 4. pkt. om at forbud mot å føre levende og døde fisk og andre akvatiske organismer som kan være bærer av smittestoff ut av vernesonen, inkluderer å bruke dem som agn.

Til slutt har seksjon fiskehelse og fiskevelferd endret § 6 første ledd 6. pkt. Tidligere tilsa ordlyden at det var forbud mot å føre ubehandlet vann ut av området eller oppstrøms innen vernesonen. Av bestemmelsen lyder det nå at det foreligger et forbud mot å slippe ut vann som er hentet fra vernesonen i andre vassdrag eller oppstrøms i vernesonen. Vann som tas ut av vernesonen og slippes ut andre steder enn nevnt i første punktum, skal desinfiseres før utslipp. Etter en nøyere vurdering av forskriften i praksis er det ikke behov for at forskriften skal være like streng som tiltenkt. Så fremst vannet behandles før utslipp, og at det ikke slippes ut i andre vassdrag eller oppstrøms vernesonen, er det ikke forholdsmessig nødvendig å ha et forbud mot å føre vann ut av vernesonen.

Utover dette er det gjort en minimal språklige endringer i tittelen til vedlegg 1.

Bakgrunn:

Vernesonen i restriksjonssoneforskriften har sin bakgrunn i et utbrudd av krepsepest i Drammenselva. Mattilsynet ble varslet via Veterinærinstituttet om funn av død kreps i Drammenselven av en privat person 10. Juli 2026. Veterinærinstituttet gjennomførte prøveuttak av edelkreps den 14. Juli 2026. Diagnosen ble stadfestet 16. juli 2026, på bakgrunn av positive analyseresultater fra Veterinærinstituttet.

Forskrift om restriksjonssone for å bekjempe krepsepest, Modum, Krødsherad, Drammen, Lier, Ringerike, Jevnaker, Hole, Øvre Eiker og Sigdal kommuner, Buskerud og Akershus fylker ble fastsatt på bakgrunn av denne påvisningen.

Seksjon fiskehelse og fiskevelferd anser det nå hensiktsmessig å endre vernesonens geografiske avgrensning ved endringsforskrift. Det anses også nødvendig å presisere, og endre noen av påbudene som gjelder for restriksjonssonen, slik at vi bedre kan hindre videre smittespredning.

Formål:

Formålet med forskrift om restriksjonssone er å hindre videre spredning av krepsepest. Formålet med foreslåtte endring av forskriften er å tydeliggjøre for besøkende i området hvor langt sonen strekker seg.

Høring:

Opphevelsen av vernesonen skjer i tråd med anvisning i forskriften og trenger ikke særlig høring, se forskriftens § 13.

Tilråding:

Basert på vurderingene ovenfor, tilrår seksjon fiskehelse og fiskevelferd at vedlagte forskrift om endring av forskrift om å bekjempe krepsepest i Drammensvassdraget, Modum, Krødsherad, Drammen, Lier, Ringerike, Jevnaker, Hole, Øvre Eiker og Sigdal kommuner, Buskerud og Akershus fylker, fastsettes.

Vedlegg:

Forskrift om endring av forskrift 30.07.2026 nr. 1596 om restriksjonssone for å bekjempe krepsepest i Drammensvassdraget (012.Z) i Modum, Krødsherad, Drammen, Lier, Ringerike, Jevnaker, Hole, Øvre Eiker og Sigdal kommuner, Buskerud og Akershus fylker

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet, hovedkontoret 13.08.2026 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 19, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790, delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884, og forskrift 6. april 2022 nr. 631 om dyrehelse (dyrehelseforskriften) § 11.

I

I forskrift 30.07.2026 nr. 1596 om restriksjonssone for å bekjempe krepsepest i Drammensvassdraget (012.Z), Modum, Krødsherad, Drammen, Lier, Ringerike, Jevnaker, Hole, Øvre Eiker og Sigdal kommuner, Buskerud og Akershus, gjøres følgende endringer:

§ 2 skal endret lyde:

§ 2. Virkeområde

Forskriften gjelder i en restriksjonssone som omfatter deler av Drammensvassdraget

(012.Z) og Liervassdraget (0.11 Z), jf. § 4.

Forskriftens retter seg mot enhver.

§ 5 skal endret lyde:

§ 5. Vernesonen

Vernesonen omfatter hovedløpet av Drammensvassdraget i Buskerud og Akershus fylker, nedstrøms Hønefossen i Begna, Viulfoss i Randselva, Heiernfossen i Sogna og Ramfoss i Snarumselva og sideløp nedenfor disse, skissert i vedlagt kart. Vernesonen omfatter også deler av Liervassdraget, skissert i vedlagt kart. Vernesonen omfatter i tillegg landområdene 1000 m på hver side av høyeste målte vannstand etter 1. mai 2005.

§ 6 skal endret lyde:

§ 6. Forbud og påbud for å hindre smittespredning

Enhver skal utvise aktsomhet i vernesonen for å unngå smittespredning

Uten tillatelse fra Mattilsynet er det forbudt

1. å fange levende kreps eller å plukke død eller levende kreps, samt å oppbevare kreps i bur eller teiner i vernesonen,
2. å flytte levende og døde ferskvannskreps innen vernesonen,
3. å føre levende kreps og andre akvatiske organismer inn i vernesonen
4. å føre levende og døde fisk og andre akvatiske organismer som kan være bærere av smittestoff ut av vernesonen, inkludert å bruke dem som agn. Forbudet gjelder ikke andre døde akvatiske organismer enn ferskvannskreps, som skal gå direkte til konsum,
5. å føre ubehandlet avfall og ubearbeidede produkter av fisk og andre akvatiske organismer ut av vernesonen,
6. Å slippe ut vann som er hentet fra vernesonen i andre vassdrag eller oppstrøms i vernesonen. Vann som tas ut av vernesonen og slippes ut andre steder enn nevnt i første punktum, skal desinfiseres før utslipp, eller behandles på en annen måte slik at det ikke spres smitte.

Det er påbudt

1. å sørge for at fangst- og fiskeredskaper, båter, anleggsmaskiner, vannbeholdere og annet utstyr eller redskaper som har vært benyttet i området desinfiseres og tørkes fullstendig, før de benyttes utenfor området. Innenfor området skal tilsvarende tiltak gjennomføres dersom omtalte gjenstander tas ut

av vannet før de flyttes oppstrøms,
2. å melde funn av døde eller syke kreps til Mattilsynet.

Vedlegg 1 (kart) til forskriften erstattes av vedlegg 1 til denne forskriften.

II

Forskriften trer i kraft straks.

Tittel på vedlegg skal endret lyde:

Kart over restriksjonssonen for bekjempelse av krepsepest i Modum, Krødsherad, Drammen, Lier, Ringerike, Jevnaker, Hole, Øvre Eiker og Sigdal kommuner, Buskerud og Akershus fylker

Nytt vedlegg 1 som erstatter vedlegg 1:

Restriksjonssone for krepspest i Drammensvassdraget

- ◆ Vandringshindere
- Kommunegrense
- Innsjøer i restriksjonssonen
- Elver i restriksjonssonen

